

Katwijk, 6 juli 2016.

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN STAPT OP VANWEGE UITVOERING WMO-BELEID KATWIJK

De Adviesraad Sociaal Domein Katwijk is in z'n geheel afgetreden uit protest tegen de beslissing van de gemeente Katwijk (College van B&W en gesteund door de gemeenteraad) om de uitvoering van het Wmo-beleid niet aan te passen aan de recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Uit de Wmo 2015, de beslissing van deze hoogste rechter en een recente brief van de Staatssecretaris wordt duidelijk dat beslissingen op grond van de Wmo 2015 dienen te berusten op een gedegen onderzoek van het individuele geval. De gemeente Katwijk heeft hieraan bij de invoering van de Wmo 2015 niet voldaan.

De Adviesraad Sociaal Domein is een onafhankelijk adviesorgaan van de gemeente Katwijk en bestaat uit een groep betrokken vrijwilligers afkomstig uit alle geledingen van de samenleving in onze gemeente. Onze ambitie is op vrijwillige basis invulling geven aan cliëntenparticipatie op het sociaal domein en het vormen van een brug tussen de burger en de gemeente. De Adviesraad kan deze ambitie niet langer serieus nemen als de gemeente in de uitvoering van het Wmo-beleid voor onvoldoende inbedding zorgt van een fundamentele op cliëntenparticipatie gerichte bouwsteen binnen de Wmo 2015: gedegen onderzoek bij hulpvragen.

In haar brief van 23 mei 2016 aan B&W en in afschrift aan de gemeenteraad, heeft de Adviesraad aangegeven dat eind 2014 / begin 2015 de uitvoering van de Wmo door de gemeente ernstig is tekortgeschoten bij de bescherming van de belangen van kwetsbare burgers. Tegelijkertijd heeft de Adviesraad het College van B&W opgeroepen de rechterlijke uitspraken op de kortst mogelijke termijn en onverkort uit te voeren en daarbij de situatie van vóór 2015 als vertrekpunt te nemen. Dit betekent dat cliënten die toen gebruik maakten van huishoudelijke hulp alsnog individueel een 'keukentafelgesprek' en onafhankelijke cliëntenondersteuning aangeboden moeten krijgen.

De Adviesraad heeft de gemeente al eerder uitdrukkelijk op deze verplichting gewezen. De gemeente heeft echter willen volstaan met het afgeven van formele beschikkingen. In feite is ervoor gekozen te werken met een 'piepsysteem' en af te wachten hoeveel bezwaren zouden worden ingediend. Hierdoor zijn de gevolgen voor individuele cliënten niet in beeld gekomen. Een deel van deze doelgroep heeft zich mogelijk aardig kunnen redden, maar dat deel had ook met zorgvuldig onderzoek opgespoord kunnen worden. Een ander deel is misschien in de problemen gekomen, maar hier is nu geen zicht op.

De gemeente stelt zich op het standpunt dat (de uitvoering van) haar Wmo-beleid geen aanpassing behoeft en dat slechts een aanvulling in de verordening noodzakelijk is. Naar de mening van de Adviesraad gaat de gemeente opnieuw voorbij aan de verplichting om onafhankelijk onderzoek in te stellen alvorens tot een beslissing te komen. En ook gaat de gemeente er niet vanuit dat er nieuwe gesprekken moeten komen, waarbij ook onafhankelijke cliëntenondersteuning wordt aangeboden. Dit is duidelijk een andere opvatting dan die welke door de Adviesraad is neergelegd.

Bij de invoering van de Wmo 2015 heeft het aspect van financiële beheersbaarheid blijkbaar zwaar gewogen. Hierdoor is het individuele belang van de kwetsbare burger niet als vertrekpunt genomen.

De Adviesraad is van mening dat juist waar er sprake is van een afhankelijkheidsrelatie tussen kwetsbare burgers en de gemeente, de burger er op moet kunnen vertrouwen dat de lokale overheid op zorgvuldige en betrokken wijze uitvoering geeft aan wettelijk opgedragen taken. En dat is hier niet het geval geweest.

Tijdens de informatieve raadscommissie van 16 juni werd duidelijk dat het College van B&W in haar standpunt breed wordt gesteund door de gemeenteraad. De raadsleden uitten kritiek op de wijze waarop de Adviesraad, een groep vrijwilligers gericht op serieuze cliëntenparticipatie, had gehandeld. Niet werd gereflecteerd op de eigen verantwoordelijkheid van de gemeente (B&W én gemeenteraad) om onder alle omstandigheden de wet uit te voeren en alle individuele cliëntsituaties te onderzoeken. Ook werd voorbij gegaan aan de wethoudersbrief van 6 juni 2016, waarin de Staatssecretaris van VWS gemeenten oproept om haar verantwoordelijkheid te nemen door alsnog uitvoering te geven aan de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Niet alleen op het punt van beleid, maar evenzeer op het punt van de uitvoering van beleid.

Nu de gemeenteraad in de vergadering van 30 juni 2016 heeft willen vasthouden aan het ingenomen standpunt dat het Wmo-beleid en de uitvoering daarvan geen aanpassing behoeft, wil de Adviesraad Sociaal Beleid Katwijk met haar aftreden een helder signaal afgeven. De Adviesraad is namelijk nog steeds van mening dat de uitvoering van beleid niet in lijn is met het geformaliseerde beleid en de bedoeling van de wet. Het enige wat de Adviesraad in redelijkheid vraagt van de gemeente is zorgvuldig en onverkort uitvoering te geven aan artikel 2.3.2 van de wet. Clienten met een hulpvraag hebben recht op een onderzoek. In dit onderzoek wordt gekeken naar onder andere behoeften en voorkeuren van de client en naar mogelijkheden om op eigen kracht en met hulp van mantelzorg in behoeften te voorzien.

De Adviesraad vindt dat dit moet gelden voor alle inwoners van Katwijk met een hulpvraag, voor cliënten uit de oude Wmo met overgangsrecht én voor nieuwe cliënten vanaf 1 januari 2015.

De Adviesraad voelt zich niet langer serieus genomen in haar rol om vorm te geven aan cliëntenparticipatie en trekt hieruit de enig juiste consequentie door in z'n geheel af te treden. Het is nu verder aan de gemeente weer in een nieuwe adviesraad te voorzien. De Adviesraad geeft de gemeente daarbij het advies om echt werk te maken van cliëntenparticipatie. Allereerst en bovenal bij contact met individuele cliënten binnen de Wmo 2015 (recht op onderzoek!). Ten tweede bij het serieus nemen van de nieuwe adviesraad sociaal domein, zodat die echt toegevoegde waarde heeft als brug tussen burger en overheid.